ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUA

ÜÇ ARKADAŞ

Sayı: 12 1960 75 Krs.

Sarkomer/Çizgi Diyarı

HIZIR ÜÇ SİLÂHSÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

Fazla Talep Karşısında Tirajın Artması Yüzünden Beklenilen Mecmua

BÜYÜK **Ateş**

5 Nisan SALI GÜNÜ ÇIKIYOR

BÜYÜK **Ateş**

Dünyanın en seçme resimli romanları,
En güzel fıkra, hikâye ve karikatürleri,
Müzik ve şarkı dünyasının en güzel resimleri,
haberleri ve resimli hikâyeleriyle...

NOT Defterimden

HALİT KIVANÇ

Mektuplara Cevaplar

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları...

Bazı ailelerin bütün mensupları ayni evde oturur. Bazıları da muhtelif şehirlere dağılmıştır. Bu şekilde dağınık aile mensupları birbirinden ancak mektupla, telgrafla, telefonla haber alabilirler. Yahut insanın başka şekirlerde, başka ülkelerde dostarı, arkadaşları olur; onlarla mektuplaşır.

Bu mektup çeşitlerin dışında bir başkası vardır ki, o hiçbirine benzemez: «Okuyucu mektupları...»

Biz gazeteciler için en önemli şey, yazdığımız yazıların okuyucuları ne ölçüde memnun ettiğidir. Tabiî her yazı, herkesi memnun etmez. Gazeteci bazan tenkit edecektir ve bundan da tenkit edilen insan hoşlanmayacaktır. Ancak gazeteci, vazifesini yaparken sadece vicdanının ve hakikatın sesine uymak zorundadır. Buna rağmen yazarlar zaman zaman okuyucularından aldıkları mektupların hepsine memnun olurlar. Bazı okuyucular tenkit eder, «Şu günkü yazınızı beğenmedim, çünkü böyle diyorsunuz ama, şöyle deseydiniz daha iyiydi» der. Biz buna kızmayız. Okuyucumuzun hakkı olup olmadığını ince ince düşünürüz. Bazı okuyucularımız mektuplarında iltifat gönderir, tebrik yollar. Teşekkür ederiz bunlara da... Fakat bir nevi okuyucu mektubu vardır ki, bunlar bizim için en faydalıdır. Bu tip okuyucular bilmedikleri, anlamadıkları veya öğrenmek istedikleri hususları sorarlar. Biz bunlara hepsinden çok memnun oluruz. Çünkü okuyucularımız, kendilerine ne yazmamızı istediklerini bize bildirmekte, bir bakıma yol göstermektedirler.

İşte ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli okuyucuları içinde de bize mektup gönderenler, çeşitli sorular soranlar az değil... Fakat her haftaki köşemizi de mektuplara cevap vermeğe ayıramıyoruz. Yazılacak diğer konular da oluyor. Ama bu hafta aldığımız mektuplardan bir kısmını cevaplandırmağa çalışalım Az kalsın unutuyordum: Mektup göndlrenler geç cevap verdiğim için kızmasınlar. Atalarımız ne demişler: «İyi iş altı ayda çıkar.» Yok yok, korkmayın! Ben mektuplarınıza cevap almak için sizleri altı ay bekletmem.

Bizde televizyon var mı, yok mu?

İki okuyucumuz bahse tutuşmuşlar. Ikisi de birer mektup yazmış, ayni şeyi soruyorlar: «Bizde televizyon var mı, yok mu?»

Bu okuyucularımızdan biri «Bizde televizyon yok. Bunu kundaktaki bebekler dahi biliyor. Ama arkadaşım (var) diye iddia ediyor» şeklinde yazmış mektubunu... Öteki de «Teknik Universitenin televizyon yayını yaptığını duymuş, okumuştum. Onun için (var) diye iddia ediyorum. Haksız mıyım?» diye soruyor.

Bince iki okuyucumuz da kendi açılarından haklı... Şöyle ki: Bizde Avrupa ve Amerikadaki mânâda televizyon yoktur. Yani evinizde oturup televizyon cihazınızı açıp da radyo gibi muntazam yayın dinliyemezsiniz, böyle bir teşkilât ve istasyon mevcut değildir. Ama büsbütün de yok diyemeyiz. İkinci okuyucumuz da bu bakımdan haklıdır. Istanbuldaki Teknik Universitede kurulmuş stüdyo haftada bir deneme yayını yapmakta, bunu da takriben 250 alıcı televizyon cihazına sahip olanlar seyredebilmektedir. Fakat bizde geniş bir televizyon işletmesi kurulması için pek yakında faaliyete geçilecektir. Bu hususta Basın-Yayın Umum Müdürlüğü çalışmalara başlamış bulunmaktadır.

Ölür müsün, öldürür müsün ?..

Bir okuyucumuz da «Ölür müsün, öldürür müsün?» sözü nereden geliyor, diye merak etmiş. Bunu soruyor.

«Ölür müsün, öldürür mü-

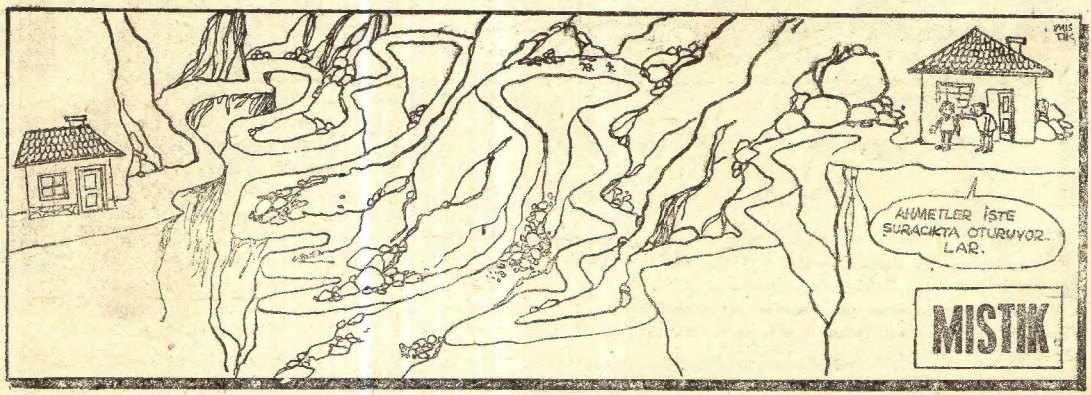

sün?» sözünün tarihi hakkında bilinen hikâye şudur:

Vaktiyle köylünün biri Hacca gider. Dönüşte o bölgenin valisine bir hediye getirmeyi düşünür. Fakat aklına iyi bir hediye gelmez. Valinin çok ihtiyar olduğunu ve yakında öleceğini hesap eden köylü, Vali'ye hediye olarak insanların cenazesinde kullanılan kefenlik bez getirir. Bu hediyeyi vermek üzere Valinin köşküne gider. Kâhya köylüyü içeri sokmak istemez, fakat köylü «Valiye hediye getirdim» deyince, kâhya kendisini bırakır. Bu sırada hediyenin ne olduğunu sorar. Köylü de kefenlik bez getirdiğini söyler. Kâhya köylüyü kovmak isteyince, aralarında gürültü çıkar. Gürültüyü duyan Vali dışarı koşar, ne olduğunu sorunca kâhya şöyle açıklar:

«Efendim, sersemin biri hediye olarak kefenlik bez getirmiş. Olür müsün, öldürür müsün?»

Spor - Toto ne demek?

Bu suali soran okuyucularımızın sayısı onbeşe yakın: «Spor-Toto ne demek?»

«Spor-Toto», futbol maçlarının tahmin edilmesi ve bu tahminlerde neticeleri doğru bilenlerin mükâfat kazanmasıdır. Bizde buna «futbolda müşterek bahis» deniyor. «Spor-Toto» yabancı dilde iki kelimenin birleşmesinden doğmuştur. «Spor»un ne olduğunu biliyorsunuz. «Toto» da İtalyanca «müşterek bahis» mânâsına kısaltılarak kullanılan bir kelimedir. «Tombala»nın ilk iki harfinin iki defa tekrarıyla «Toto» deyimi icât edilmiştir. «Spor-Toto»nun nasıl oynandığını günlük gazeteler uzun uzun anlatıyorlar. Ama size bir not: Bizde 18 yaşından küçükler «Spor-Toto»ya katılamaz, maç tahmini yarışmasına giremez! Hele bir 18 yaşına gelin, sonra öğrenirsiniz bunu...

Bugünlük hepinize iyi günler, iyi çalışmalar...

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Kendiniz Kendinize Hâkim Olmasını Bileceksiniz

SIZLERE geçen yıl bu köşede Ramazan ve Oruç hakkında çok şeyler söyledim. Üzerinden çok zaman geçmediği için bu yıl sizlere ayni şeyleri tekrar etmek istemedim. Gerçi hayırlı bir konunun tekrarlanması her zaman için faydalıdır. Fakat ben, konuşmalarımız hayli ilerleyip Ruh ve İrade konularına geldiğimiz cihetle Oruç bahsine o açıdan bakacağım.

Ruhumuzun temeli, omurgası İRADE olduğunu iyice anlatmıştım. Ruhun sağlamlığı, sağlığı İRADE'nin terbiyesine, eğitime sımsıkı bağlıdır. İşte bu noktada karşımıza en büyük yardımcı olarak ORUÇ çıkar. Oruç, irademizin terbiyesinde en baş yardımcıdır.

İnsanın kendine hâkim olabilmesinde oruç kadar kuvvetli ve büyük bir yardımcı yoktur. İnsan iradesinin kemâlini oruç sağlar. Hani bazı sporlar, atletizm şubeleri vardır; vücudun her parçasını çalıştırırlar, meselâ kayak sporu... Hadi diyelim ki, oruç bir bakıma ona benzer.

Sizi kimse görmediği halde bir damla içmiyecek, bir habbe yemiyeceksiniz. Kendi kendinize karşı DOĞRU olmağı bileceksiniz. Ne sayesinde?... Oruç sayesinde...

Oruç, hem manevî, hem maddî bir terbiye vasıtasıdır.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

OD DUMANSIZ OLMAZ, YİĞİT YAZIKSIZ OLMAZ!

Gülü seven dikenine katlanır gibi bir söz. Ateş isteyen dumanına da katlanır demektir. Yiğit için de böyle söylendiğine göre, onun da yazıkları, yani kabahatleri, hatası olur demektir. Yiğitlik birçok başarılarla elde edilen bir manevî rütbedir. Fakat bu başarılar meydana gelirken, ateşin dumanı gibi, bazı yazıklıklar da olur; bunu hoş görmelidir anlamına...

Ay ALİOĞLU

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

A listesinde bulunanları B listesindeki açıklamalarda yerlerine numaralayınız.

A		B
1 — Bir yıl	( )	Devletin bir yılda sağladığı paradır.
2 — Gelir	( )	Bütçenin tartışılıp kabul edildiği yerdir.
3 — Gider	( )	Bütçenin sürecek zamanıdır.
4 — Büyük Millet Meclisi	( )	Devletin bir yılda gelir, giderini gösterir.
5 — Bütçe kanunu	( )	Bütçenin harcanacağı kısmıdır.

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.

Yeniçeriler ..... yılında ortadan kaldırıldı.

1812 — 1826 — 1839

Mehmet Ali Paşaya karşı Ruslarla ..... andlaşması yapıldı.

Londra — Aynalıkavak — Hünkâr iskelesi

Islahat devrinde Osmanlı İmparatorluğuna isyan edip bağımsız olan milletler ..... ve ..... dır.

Bulgarlar — Yunanlılar — Sırplar — Romenler — Araplar

Bismark Garibaldi Kont Kavur

Cümlelerdeki boşluklara resimlerin adlarını koyunuz.

İtalyan birliğinin kurulmasını sağlayan ..... dır.

..... Alman birliğini meydana getirdi.

Topladığı gönüllülerle Sicilya ve Napoliyi alıp İtalyan birliğine yardım etti.

1870 — 1871 savaşı kimler arasında oldu?

Almanya ile İtalya arasında.

İtalya ile Fransa arasında.

Almanya ile Fransa arasında.

Doğru olanlara D, yanlışlara Y koyunuz.

Türkiyenin nüfusu her yıl artmaktadır.

En kalabalık bölgelerimizden biri Doğu Anadoludur.

Deniz kenarında oturanlar balıkçılık, gemicilik ve ticaretle uğraşırlar.

Türkiyeye göçmenlerin çoğu Bulgaristandan gelmiştir.

Türkiyenin nüfusu genişliğine göre çoktur.

Büyük şehirlerimiz ticaret yolları üzerinde ve kıyılarda kurulmuştur.

Boş yerleri doldurunuz.

Nüfus yoğunluğu ..... kareye düşen insanı gösterir.

1 metrekare 1 kilometrekare 1 dekametrekare

Yurdumuzun nüfus çoğunluğu bakımından en en kalabalık yeri ..... dir.

Akdeniz — İç Anadolu — Doğu Karadeniz

Nüfusu en kalabalık olan şehrimiz ..... dir.

Ankara — İzmir — İstanbul

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunuz.

Yurdumuzda makine ile tarım yapılmağa başlanmıştır.

Buğday en çok Karadeniz bölgesinde yetişir.

Türkiyede ekilen yerler orman alanlarından fazladır.

Pamuk yetiştiren yerler Ege bölgesindedir.

Pirinç sulak olan ovalarda yetişir.

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.

Türkiyede halkın en önemli işi ..... dir.

Ticaret — Çiftçilik — Madencilik

Çekirdeksiz üzüm ..... bölgesinde yetişir.

Akdeniz — Karadeniz — Ege

Türkiye yabancı ülkelere en çok ..... satar.

maden — hayvan — ürün

Türkiyenin büyük bir kısmını ..... teşkil eder.

ormanlar — ekilmiş yerler — çayır ve otlaklar

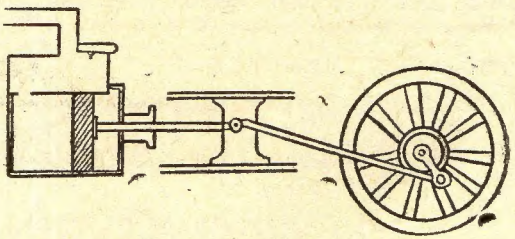

Bu ..... makinesi şemasıdır.

A listesindeki numaraları B listesindeki işlere göre numaralayınız.

A		B
1 — Ocak	( )	pistonun bulunduğu yerdir.
2 — Kazan	( )	su buharının itmesile ileri gider.
3 — Piston	( )	içinde bulunan su buhar ha-

Öğretmeniniz FENA ✦ DİYOR Kİ.. Arkadaş

İlk ve ortaokulda çocukları olan çok sevdiğim ve saydığım bir aile var. Zaman zaman giderim. Son ziyaretimde çocuklar da aramıza katıldılar. Misafire hoş geldiniz demek lâzım. Uzatılan eli öpmek veya biraz eğilerek sıkmak icap eder. Böyle yaptılar. Konuşmalarımıza ara verdiğimiz zaman onlara:

— Eeee sizlerden ne haber. Ne var ne yok, dersler nasıl gidiyor?

Diye sordum. Biraz durdular. Herhalde gözlerinin önüne dersleri, okulları gelmişti. Birisi elini başına götürdü, saçlarını karıştırmağa başladı. Öteki:

— Fena değil, çalışıyoruz işte.

İlkokulda olan, hatırına gelmiş gibi:

— Size birşey soracağım, diye söze başladı. Bizim sınıfta okula birçok zaman geç gelen, bazen annesi tarafından getirilen bir çocuk var. Sınıfta da rahat durmaz. Gecenlerde bir arkadaşımızı «Ne acele ediyorsun, daha derse vakit var, sonra gideriz» diye kandırmış. Bu çocuğun daha çok kabahatleri var. Yalan da söylüyor. Duyduğumuza göre babası dayak atarmış. Fakat öğretmenimiz ona karşı okadar yumuşak hareket ediyor ki, şaşıyoruz. Ona kızmıyor, öğütler veriyor. Sınıfta yaptığı yaramazlıkları bile hoş karşılıyor. Geçen günü bu çocuğu çalışkan ve terbiyeli bir arkadaşımızın yanına oturttu. Acaba diyoruz, Öğretmen bu fena arkadaşımıza neden böyle yapıyor?

Bu arkadaşımızın sorusunu cevaplandırmak bence kolaydı. Ne söyliyeceğimi merakla bekleyen çocuklara:

— Öğretmeniniz o çocuğun havasını değiştiriyor, dedim.

Bunu duyan arkadaşlarınız birbirlerine bakıştılar. Hava değiştirmekten birşey anlamamışlardı.

— Durun, dedim. Bunu açıklayalım. O fena dediğiniz çocuk evde, sokakta, arkadaşları arasında istediğini yapıyor, kimseyi dinlemiyor, yalan söylüyor, okula gelmiyor, hattâ dayak yiyor. Yâni öyle bir rüzgârlı, fırtınalı, kuru ve sert bir hava içinde yaşıyor ki, artık hiç birşey ona etki yapmıyor. İşte öğretmeniniz onu çok sakin, serin ve hoş bir hava içine alıyor. Daima tatlılıkla onu yeni havaya alıştırıyor. Kısaca sizlere benzetiyor. Eğer öğretmen kızarsa, öfkelenirse hava sertleşir. Bu da o çocuğun aradığı şeydir. Fakat şunu bilin ki, öğretmen çok yoruluyor, çok üzülüyor, ama belli etmiyor.

Sizin de bu işlerde ödevleriniz vardır. Bu gibilere karşı bir güreşçi gibi kuvvetli, bir koşucu gibi çevik olmalısınız. Onlarla yapacağınız savaşı kazanmalısınız. Bu uzun sözlerimi âdeta nefes almadan dinliyorlardı, ikisi birden:

— Nasıl savaşalım? dediler.

Kolay, dedim. Eğer böyle bir çocuk size «Ödevi başkasından alırız, sonra çalışırız» derse, ona «Olmaz, gel otur, dersimizi yapalım, sonra oynarız.» diyeceksiniz. Böyle bir çocuk «Daha erken, gel şu yoldan geçelim, nasıl olsa okula gideriz» derse, ona «Gel zamanında okula gidelim, boş zamanımızı orada geçiririz» dersiniz. Böyle bir çocuk «Öğretmene, misafir geldiği için derse çalışamadık, diyelim» diye sizi kandırmağa çalışırsa, ona «Hayır, dersimizi yapalım yalan atmayalım. Derse çalışmasak bile doğrusunu söyleyelim» dersiniz.

İşte çocuklar evvelâ böyle yapacaksınız. Dinlemiyor mu? «Kardeşim, beni rahatsız etme, ne hâlin varsa gör» deyip işin içinden çıkarsınız.

Eğer bu fena çocukların dediklerine, yaptıklarına uyarsanız —açık konuşalım—, sizin de yüzünüze hiç kimse bakmaz. Hele daha fenası, habersiz öteberi alanlar gibi olursanız soluğu polis müdürlüğünde alırsınız. Parmakizinizi çekerler, deftere onların arasına ismizini yazar, resminizi yapıştırırlar. Ölünceye kadar da oradan silemezsiniz.

Sizler bu fena çocuklara kendi dediklerinizi dinletecek ve yaptıracaksınız ki, hem onlara iyilik, hem de onları kurtarmağa çalışanlara yardım edeceksiniz. Atalarımız ne güzel söylemişler: Üzüm üzüme baka baka kararır.

SADIK ÖVET

line gelir.

4 — Silindir ( ) kömür yakılır, kazandaki suyu kaynatır.

5 — Kol ( ) pervaneyi veya tekerleği döndürür.

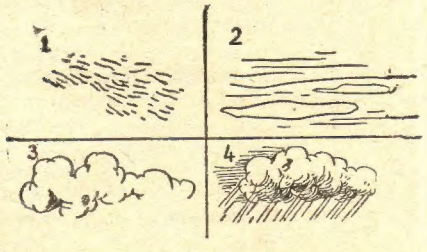

Resimde görülen 1 — Sirüs, 2 — stratüs, 3 — kümülüs, 4 — nimbüs bulutlarını hem resimlerde gösteriniz hem de açıklamalardaki boş yerlere numaralayınız.

( ) koyu renktedir. Yere yakın bulunur. Yağmur getirir.

( ) çok yükseklerde bulunan buz taneciklerdir. Kaztüyü gibi görünürler.

( ) alçak yatay bulutlardır. Uzun uzundur.

( ) kül renginde, atılmış pamuk gibidir. Koyun sürüsünü andırır.

Boşyerleri uygun şekilde doldurunuz:

Buhar kuvvetinden faydalanmayı düşünen ..... dır.

Toriçelli — Ceymis Vat — Nivton

Su buharının itme kuvvetile işleyen makinelere ..... denir.

barometre — dinamo — buhar makinesi

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

BİLGİ ve HEYECAN ROMANI

Çeviren : H. FİKRİ VEREL — 4 —

Birbuçuk saatin aşağı yukarı yirmi dakikası heba olmuştu işte... Bundan sonra daha dikkatli hareket ederek, kaybedilen dakikaları her ne pahasına olursa olsun telâfi etmek gerekiyordu.

Nole'yi tekrar yüklenip, yürüdüler... Buna yürüme değil koşma denebilirdi ancak! Bosnik meseleyi kavramıştı. Ya kalandıkları taktirde ölüm cezasına çarptırılabilirlerdi. Can pazarı bu garip yapılı adama yeni kuvvetler kazandırmış bulunuyordu.

Korkulu dakikaların geçmesi lâzımdı...

Herr Profesör mırıldandı:

— «Ah şu zamanı bir durdurabilsem! Hayır hayır... Zamanı durduramasam bile, bu işi başaracağım. Sevgili Doktorumuz, seni nasıl bir hayatın beklemekte olduğunu bir bilsen!... İhtiras! Buna ihtiras denir!...

İhtiras! Buna ihtiras denir!... Çocukluğumdan beri bir takım ihtiraslarım vardı... İşte bu onların en büyüğüydü!... Dünyaya insanlara fezaya hakim olmak; ölüleri diriltmek!... Ama sen benden zekisin Doktor Nole... Senin zekân benim emrime girdiği andan tibaren şu dünyada, hatta kâinatta herşey allak bullak olacak! Daha hızlı, daha hızlı yürü Bosnik...»

Ne olmuştu gene bu serseriye be?

— «Bosnik neden durdun? Kaybedecek zamanımız olmadığını biliyorsun değil mi?»

Bosnik genzinden konuştu:

— «Büyük bir gaf yaptık Herr Profesör!»

Yaşlı adam gürledi :

— «Yine saçmalama! Evhamlanma yine!... Biliyorsun ya beş ay evvel de birgün, tam ameliyat sırasında gaf yaptığımızdan bahsedip, iyi bir elemanımızın ölümüne sebep olmuştun! Doktor Nole ise sıradan biri sadece iyi bir eleman değil, bizim beynimizdir!»

Bosnik efendisinin sözünü yarıda kesti:

— «Bütün bunları tekrarlamanıza lûzum yok Herr Profesör... Zira bu sefer hakikaten gaf yaptık!... Mezarı kapamayı unuttuk!»

Herr Profesör şaşaladı:

— «Mezarı kapamayı unuttuk! Doğru ya; unuttuk! Peki ne yapacağız şimdi?»

— «Ben bir koşu gidip toprakları yerleştireyim, siz de Doktoru sırtına alıp yolunuza devam edin. Çok geç kalacağımı zannetmiyorum...»

— «Bu koca vücudu ben tek başıma taşıyamam ki Bosnik!»

Herr Profesör'ün sesi bir garip çıkıyordu. Canı sıkılmıştı. Fakat yardımcısının yerden göğe kadar hakkı vardı. Açık kalan bir mezar onları ele verebilirdi! Bundan evvel hiç iz bırakmamışlardı ama, bu sefer işin mahiyeti de başkaydı. Esasen Doktor'un bütün arkadaşla-

rı bu ölüme bir mânâ vereme-ğını öğrenecek olurlarsa, mese-leyi yenibaştan tazeliyecekler, ipuçları bularak gizli ameliyat-haneye kadar geleceklerdi!

İhtiyar adam, sırtından buz gibi bir terin boşanmakta oldu-ğunu hissetti...! Ya dakikalar? Onlar da insafsızca ilerlemek-teydiler tabiî!...

Profesör'ün ameliyathane dediği yer, sadece bir ameliyat koltuğu ile birkaç aletten ibaret değildi elbette... Orada çok daha başka şeyler de vardı: Onbeş yıllık çalışmanın hemen hemen bütün mahsulleri, yer altındaki bu gizli şehirde saklıydı! Evet onun böyle pek basit bir şekilde «ameliyathane» deyip geçtiği yerde, akıllara durgunluk verecek âletler doluydu! Orası koskoca bir yeraltı şehriydi! Ve bütün bunlardan hiç kimsenin haberi yoktu. Çünkü gizli şehirde çalışan herkes Herr Profesörün emrinde olup, plâstikten yapılmıştı!

Kaybedilen zaman kırk dakikayı buluyordu!

İhtiyar, yılan sesini andıran bir sesle konuştu:

— «Bunu sen yap Bosnik! Doktoru sen sırtına vur, ameliyathaneye götür!... Öteki işi de bana bırak!...»

— «Fakat hava çok kötü Herr Profesör! Bu kadar büyük bir yorgunluktan sonra önemli bir ameliyata nasıl girişebilirsiniz? Hem dönecek olursanız sizi başka bir tehlike daha karşılayabilir! O sersem mezar bekçilerinin tuzağına düşebilirsiniz! Ben geceleri uyuyamayan adamlardan korkarım doğrusu!. Evham, onların silâha sarılıp kolayca ateş etmelerini sağlar! Bana birşey oursa bunun hiç kıymeti yok... Fakat size? Sonra vücuduma kurşun falan işliyemiyeceğine göre bunu düşünmek bile yersiz... Merak etmeyin kelllmi korumasını bilirim Herr Profesör! Göreceksiniz, size çabucak yeticeğim...»

Profesör âdeta inledi:

— «Ah zamanı durdurmak, yahutta kaybedilen zamanı yeniden çevirmek mümkün olabilse!... Lâkin göreceksin onu da başaracağım... Zaman mefhumunu ortadan kaldıracağım! Zaman neymiş sanki? İnsan niçin güneşe, geceye ve gündüze tâbi olsun? Neden paçları kırlaşsın, beli bükülsün ve makineleri eskisin? Niçin ölsün insan? Bunu da yapacağım... İnsana ölümsüzlüğü mutlaka sağlıyacağım!... İşte sen karşımda canlı bir misalsin... Otekiler de öyle... Şimdiye kadar pek bü-yük kayıbımız olmadı... Sadece intihar eden o genç kız ve bir de evhamın yüzünden ameliyat masasında kalan adamız kayıbı-mız bunlardan ibaret... Senin hakkın var Bosnik... Ben yerine dönmeliyim...»

(Devamı Gelecek Sayıda)

EZOP'tan Hikâyeler

Çeviren : Özay SUNAR

Tarla Kuşu ve Yavruları

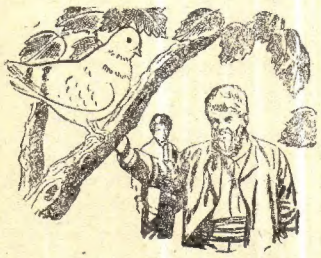

Ana tarla kuşu, bir buğday tarlasında oynaşan yavrularının biçicilerin eline geceçeğinden endişe ediyordu. Hergün yiyecek aramağa çıkmadan yavrularına dikkatli olmalarını, işittikleri her gürültüyü geldiğinde kendisine anlatmalarını tenbih ediyordu.

Birgün yavrular tarla sahibinin oğluna, ekinlerin yeter derecede olgunlaştığını, ertesi gün komşuların da yardımıyla ekini biçmeğe başlayacaklarını söylediğini işittiler. Akşam anneleri gelince, yavrucuklar titreyerek onun cevresine toplandılar, kendilerini hemen bu tehlikeli yerden götürmesini söylediler.

Ana tarla kuşu onlara, «Hiç merak etmeyin. Tarla sahibi komşularının yardımını isteyecekse, ekinin bicilmesinin uzun süreceğini, hemen ertesi gün başlayamıyacacağını,» söyleyerek teselli etti.

Ertesi sabah yavrularına dikkatli olmalarını söyleyerek tarla kuşu yuvasından ayrıldı. Tarla sahibi geldi. Oğluyla beraber güneş gökyüzünde iyice yükselip ortalık ısınıncaya kadar bekledi. Komşularından bir teki olsun yardıma gelmedi. Tarla sahibi oğluna döndü:

— «Gördün mü,» dedi, «Komşularımızdan hiçbirine itimat caiz değil. Sen şimdi bütün akrabaları dolaş. Yarın burada toplansınlar hep beraber ekini biçelim.»

Anaları yuvaya dönünce, yavrular korkuyla duyduklarını anlattılar. Anaları, «Korkmayın çocuklar,» dedi, «Akrabalar da biribirine pek düşkün değillerdir. Bu iş daha sürer gider. Siz kulağınızı kirişte tutun. Duyduklarınızı bana anlatın.»

Tarla sahibi ertesi gün geldi. Ama akrabalardan kimse görünmedi. Bunun üzerine, tarla sahibi kızdı. Oğluna, ertesi sabah bir iki tane iyi orak alıp getirmesini, tarlayı kendilerinin süreceğini söyledi. Yavrular bunu da annelerine anlattılar. O zaman ana tarla kuşu onları kanadının altında topladı. «Artık buradan gitme zamanı geldi, çocuklar,» dedi, «çünkü insanoğlu kendi işini kendi yapmağa kalktı mı, mutlaka başarır.»

Tarla kuşu ve yavruları hemen o gece o tarladan uzaklaştılar. Ertesi sabah tarla sahibi ve oğlu gelip tarlayı bir güzel biçtiler.

İşinin iyi yapılmasi isteyen kendisi yapar.

İnsan ve Aslan

Bir aslan ile bir insan, hangisinin daha asîl bir cinse ait olduklarına dair bir bir münakaşaya dalmışlardı. İnsan, aslanın dikkatini, ayağını öldürmüş olduğu bir aslanın üstüne koymuş bir heykele çekti.

Aslan, «Bu bir şey isbat etmez ki,» dedi, «heykeli yapan bir aslan olsaydı, ayağının altına muhakkak ki bir insan koyacaktı.»

İnsanlar kendi kendilerini müdafaadan çok zaman aciz kalırlar.

ŞAPKA HIRSIZI

HİKÂYE

YAZAN:
ÜNVER SIVACIOĞLU

Babası pazar yerlerinde küfecilik, annesi de bodrum katında oturdukları apartımanın kapıcılığını yapardı. Sabahları erken kalkar, hergün birkaç yama vurulan elbisesini giyerek bir lira gündelikle çalıştığı çiçekci dükkânına koşardı. Dükkân sahibi kendisini birkaç sefer denemiş, doğru bir çocuk olduğuna inandıktan sonra, dükkânın anahtarını vermişti. Sabahleyin geldiği zaman ilk işi dükkânı sulayıp süpürmek, çiçek saksılarını silip yerleştirmek, sonra müşterilerin verdiği adreslere çiçekleri götürmekti. Çiçekleri götürürken hep ayni yoldan gider gelirdi. Çünkü dükkânın biraz ilerisinde bulunan okulu, bahçesinde oynayan çocukları görmeden içi rahat edemezdi. Dükkândan çiçekleri kaptığı gibi soluk soluğa okulun önüne gelir, hafif yana bükülen başı ile uzun müddet bakar, sonra yine koşarak uzaklaşırdı. Ahmed'in bu halini gören öğretmenler, kendi aralarında:

— Bu çocuk niye hergün buradan geçerken okula, bahçede oynayan çocuklara uzun müddet bakıyor acaba? diye konuşuyorlardı.

Ahmed'in yine, biraz önce elinde bir karanfil demeti ile mahzun, mahzun okula ve bahçede oynayan çocuklara baktığını gören öğretmenlerden biri arkadaşına işaret etmişti:

— Görüyorsun işte, hergün böyle, bu çocukta bir hâl var.

.....

Güzel bir gündü. Evleri uzak olan çocuklar yanlarında getirdikleri öğle yemeklerini yamişler, bahçede oynuyorlardı. Hava sıcak olduğu için şapkalarını, ceketlerini çıkarıp bir kenara yığmışlardı. Bahçede nöbetci olarak hergün Ahmed'in durumunu takip eden okulun en yaşlı öğretmeni vardı. Ahmet telefonla istenen çiçekleri yerine götürmek için koşarak dükkândan çıktı. Okulun önüne geldiği zaman, gözleri oynayan çocukların şapkalarını bıraktığı yere dikti. Şapkaların sarı şeridi, sarı ayyıldızlı kokartlarına uzun müddet baktı. Yavaş, yavaş yaklaştı, yere çömeldi, titriyen eliyle şapkalardan birini aldı. Başına henüz geçirmişti ki oynayan çocuklardan birinin bağırdığı duyuldu:

— Şapkalarımızı çalıyor.

Bütün çocuklar Ahmed'e doğru koşmaya başladılar, bir anda etrafını sardılar:

— Hırsız, hırsız! diye bağırışıyorlardı.

Bu sırada olgun ve üzüntüyle dolu, yumuşak bir ses duyuldu:

— Durun bakalım!

Yaşlı öğretmen bir dakika içinde olup biten bu hâdise karşısında şaşıran, yaptığına pişman olduğu her halinden anlaşılan Ahmet'e yaklaşarak, bir baba şefkatiyle?

— O şapkayı ne yapacaktın oğum? dedi.

Ahmet masum ve nemli gözleriyle öğretmene baktı, sonra gözlerini iki eliyle kucakladığı saksının içine dikti. İçinden geçeneri söylemek istiyor, fakat boğazına bir şeyler tıkanıyordu. Binbir güçlükle kesik, kesik:

— Şey efendim bir kerecik giymek istemiştim, dedi.

Bu temiz, saf çocuğun içinden geçenleri, sezen öğretmen Ahmet'e yaklaşarak saçlarını okşadı:

— Okumak ister misin oğlum?

— İstemez olur muyum, ama beni bu vaziyette okula almazlar ki, hem biz fakiriz, babam da yollamaz.

— Ben babanla konuşurum.

.....

Birkaç gün sonra Ahmet de bir şapkaya, siyah önlüğe, günlerce uzaktan seyrettiği okula, içinde oynamak istediği bahçeye kavuşmuştu.

1960-12

Yıldırım Kaptan

"KİM ÖLECEK KİM KALACAK?"

DÜNYALILARLA, URAS'LI ASİLER GÖKYÜZÜNDE MÜTHİŞ BİR SAVAŞA TUTUŞMUŞLARDI. KARL ASİLERİN BİR UÇAĞINI BERHAVA ETMİŞTİ...

O SIRADA YILDIRIM KAPTANIN AKLINA BİR FİKİR GELDİ...
KARL! SAVAŞI TERKEDİP SON HIZLA KAÇABİLİR MİYİZ?
ALO ALO!.. BEN GRON! NE YAPIP YAPIP ŞU DÜNYALILARI CEHENNEME GÖNDERMELİYİZ!..
KAÇAMAYIZ YILDIRIM! HAYDUTLARIN UÇUŞ YOLUNDAYIZ...
EĞER BİZ SALDIRMAZSAK ONLAR BİZE SALDIRACAKLAR!
BÜTÜN CESARETİMLE ÜZERLERİNE ATILMALIYIM!
SANA GÜVENİYORUM!

İNŞALLAH ŞANSIM DA YAVZDIM EDER.
ALO, YILDIRIM! BEN GRON'UN UÇAKLARINA ORTADAN SALDIRIYORUM.
KARL BİRDEN-BİRE SON HIZLA DÜŞMAN UÇAK-LARININ ÜZERİNE ATILDI...
ALO GRON! DÜNYALI UÇAK-LARDAN BİRİ SON HIZLA ÜZERİME GELİYOR! ÇARPI-ŞACAĞIZ GALİ-BA...
FAKAT KARL'DA BU İŞLERİN KURDU İDİ.
ŞU DÜNYALI BİZİM-LE ALAY EDİYOR. ŞİMDİ BEN ONA GÖSTERİRİM!

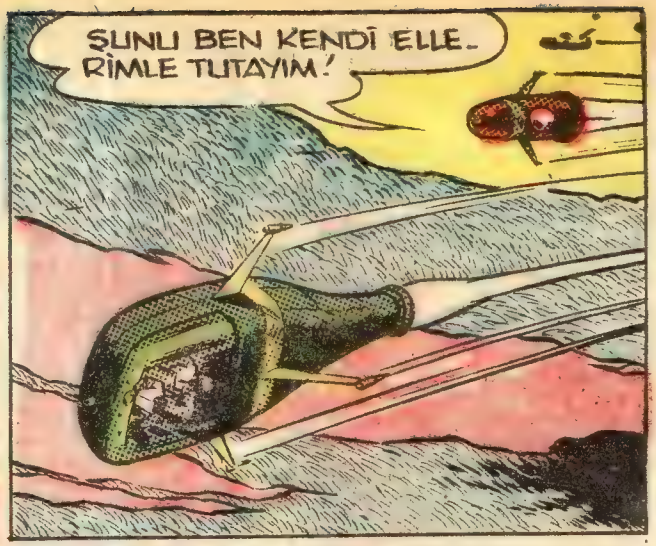

GRON, UÇAĞIYLE KARL STEVENS'İN UÇAĞININ PEŞİNE TAKILDI...

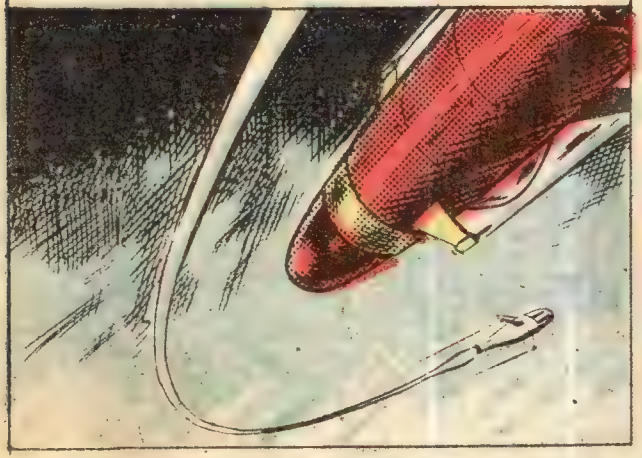

BU SIRADA YILDIRIM'IN UÇAĞINDA...

GRON KIZGINLIKTAN HİÇ BİR ŞEY GÖREMEZ HALDE KARL'IN UÇAĞINI TAKİP EDERKEN YILDIRIM'IN ATIŞ SAHASINA GİRDİ...

HAFTAYA: ÂSİLERİN SONU

UÇAN ÇOCUK'U ANNESİYLE BABASI OKULA KAYDETTİRMEĞE GÖTÜRÜYORLARDI.

BAK OĞLUM, HERKESİN ÖNÜNDE İNSAN ÜSTÜ KUVVETLERİNİ GÖSTERME! KİMSE SENİN **UÇAN ÇOCUK** OLDUĞUNU BİLMEMELİ...

NİÇİN BABA?

UÇAN ÇOCUK

O ZAMAN ANNEM İLERİSİ İÇİN NE DÜŞÜNDÜKLERİNİ AÇIKLADI...

GÜNÜN BİRİNDE FENA İNSANLARLA SAVAŞMAN LÂZIM GELECEK. O ZAMAN SENİ BU ŞEKİLDE GİYDİRECEĞİZ. BÖYLECE HERKES SENİ **UÇAN ÇOCUK** DİYE TANIYACAK...

NE GÜZEL KIYAFET!..

73

AMA **UÇAN ÇOCUK** OLMADIĞIN ZAMAN DA BİZİM OĞLUMUZ KLARK KENT OLARAK BÖYLE GİYİNECEKSİN. KİMSE KLARK'IN **UÇAN ÇOCUK** OLDUĞUNU BİLMEMELİ

PEKİ ANNECİĞİM!

BEN OKULA GİDERKEN ONLAR ENDİŞELE ARKAMDAN BAKIYORLARDI...

KLAR HAYATINDA İLK DEFA TEK BAŞINA KALIYOR!..

BAKALIM İNSAN ÜSTÜ TARAFLARINI BAŞKALARINDAN SAKLAMASINI BAŞARABİLECEK Mİ?

İLK GÜN GARİP BİRŞEY OLDU. SINIFIN BİR KÖMÜR SOBASI VARDI. BU SOBAYI ÖĞRETMEN DOLDURUYORDU.

ÖĞRETMEN BİR KÖMÜR DÜŞÜRDÜ. ŞUNU ALIP VEREYİM...

ÖĞRETMEN BİRDEN GERİ DÖNÜP TE BANA SESLENİNCE ŞAŞKINLIKTAN ELİMDEKİ KÖMÜRÜ BÜTÜN KUVVETİMLE SIKMIŞIM...

NE YAPIYORSUN KLARK? KÖMÜRLE OYNANIR MI? AT ONU YERE, ELLERİN KİRLENECEK!..

ŞAŞKINLIKTAN KÖMÜRÜ DAHA DA ÇOK SIKIYORUM!..

ÖĞRETMEN DÖNÜNCE AVUCUMU AÇTIM. FAKAT NE GÖREYİM...

A... A... ELİMDEKİ KÖMÜR SIKMAKTAN CAM OLMUŞ!..

ANNEMLE BABAM NE OLACAĞINI MERAK ETTİKLERİNDEN EVE DÖNMEMİŞLER. PENCEREDEN BENİ GÖZETLİYORLARDI...

EYVAH KLARK KÖMÜRÜ O KADAR SIKTI Kİ, KÖMÜR ELMAS OLDU. ŞİMDİ ÖĞRETMEN ARKASINI DÖNÜP TE BUNU GÖRÜRSE NE YAPACAĞIZ?

O SIRADA LANA LANG ADLI BİR KIZ BİLMEDEN BENİ KURTARDI...

ŞURAYA BİR CAM PARÇASI DÜŞMÜŞ. KİMSENİN BİR YERİNİ KESMEDEN DIŞARI ATAYIM...

74

BÖYLECE ALTI YAŞINDAKİ LANA BENİM **UÇAN ÇOCUK** OLDUĞUMU MEYDANA KOYACAK OLAN ELMASI BAHÇEYE ATTI.

ŞU ELMASI HEMEN EVE GÖTÜRÜP SAKLIYALIM...

EVET, BURADA DAHA FAZLA DURURSAK HEYECANDAN ÖLECEĞİZ. HAYDİ GİDELİM. HER AN ONU KONTROL EDEMEYİZ YA...

İKİ ÜÇ HAFTA SONRA BİR GÜN BÜYÜK SINIFLARDAN ÇOCUKLAR BAHÇEDE BEYZBOL OYNUYORLARDI...

EYVAH!.. TOP AÇIK PENCEREDEN İÇERİ, SINIFA GİRDİ!..

İNSALLAH KİMSENİN KAFASINA GELMEMİŞTİR.

TOP BENİM KAFAMA ÇARPTI, FAKAT....

KAFAMDAN SEKEREK ÖĞRETMENİMİZİN KAFASINA VURDU.

AYYY!..

ÖĞRETMEN KIZMIŞTI...

DEMEK CEBİNDEKİ TOPU BEN ARKAMI DÖNDÜĞÜM ZAMAN KAFAMA ATTIN HA!.. ŞİMDİ SENİ CEZALANDIRAYIM DA GÖR!

ÖĞRETMENE OLUP BİTENLERİ ANLATAMAM Kİ!..

O ZAMANLAR, ÖĞRETMENLER CEZA OLARAK ÖĞRENCİLERİ CETVELLE DÖVERLERDİ.

ELLERİNE ON DEFA VURAYIM DA AKLIN BAŞINA GELSİN.. O NE? CETVEL KIRILDI...

MAHVOLDUM! ŞİMDİ ÖĞRETMENİ BENİM VÜCUDUMUN İNSAN ÜSTÜ BİR SAĞLAMLIKTA OLDUĞUNU ÖĞRENECEK...

KRIEK

ALLAHTAN ÖĞRETMEN BU CETVEL KIRILMA İŞİNİ BENİM İNSAN ÜSTÜ KABİLİYETLERİMLE BAĞLIYAMADI.

NE KADAR ÇÜRÜK CETVELLER BUNLAR... NE İSE SENİ BU DEFALIK AFFETTİM, KLARK. BİR DAHA YAPMA!

75

ÖĞLE YEMEKLERİNİ HEP BERABER MEKTEBİN BAHÇESİNDE YİYORDUK...

YEMEĞİMİ GETİRMEYİ UNUTMUŞUM. BÜTÜN ÇOCUKLAR YERKEN BEN AÇ OTURACAK DEĞİLİM YA... GİDİP EVDEN YEMEK ALMALIYIM.

EVİMİZ UZAKTA... BABAM KATİYEN UÇMAMAMI TENBİH ETTİ. YÜRÜYEREK GİTSEM GEÇ KALIRIM. BAŞKA BİR ÇARE BULMALI... TAMAM! BULDUM!..

BAHÇENİN BİR KENARINDA ÜSTÜ SIKI SIKIYA KAPATILMIŞ BİR KUYU VARDI.

BABAM ŞEHRİN ALTINDA ÇOK GENİŞ ANA SU BORULARI OLDUĞUNU SÖYLERDİ. EĞER ONLARDAN BİRİNİ BULURSAM TAMAM!

BİRAZ SONRA...

İŞTE BİZİM MAHALLEYE GİDEN ŞU BORUSUNU BULDUM. İNSAN ÜSTÜ YÜZMEMLE İKİ DAKİKA SONRA EVİMİZDEYİM.

ISLAK ISLAK EVE GİRDİĞİMİ GÖRÜNCE ANNEM ÇOK SİNİRLENDİ...
KIZMA ANNE... YERALTI SU BORULARINDAN YÜZEREK GELDİM. YEMEĞİMİ ALMAYI UNUTMUŞUM DA...
PEKİ KIZMIYORUM. GEL SENİ KURULAYIM DA YEMEĞİNİ YE... DÖNÜŞTE ISLANMADAN OKULA NASIL GİDECEKSİN?
HAYATIMDA İLK DEFA İNSAN ÜSTÜ NEFESİMİ KULLANDIM...
BÜTÜN KUVVETİMLE SULARI GERİ ÜFÜREYİM. ONLAR TEKRAR ÜZERİME DOĞRU GELİNCEYE KADAR BEN OKULA VARIRIM!..
76
ŞİMŞEKTEN DAHA ÇABUK BİR HIZLA OKULA DOĞRU YOL ALMALIYIM. İŞTE TAMAM, BORULARA TEKRAR SU DOLMADAN OKULA VARDIM!..
KLARK ONALTI YAŞINDA BİR KOLEJ TALEBESİ İKEN BÜTÜN BUNLARI DÜŞÜNÜYORDU...
ŞAYET LANA, OKULA İLK GELDİĞİM GÜNLER YAPTIĞIM FALSOLARA DİKKAT ETSE BENİM UÇAN ÇOCUK OLDUĞUMU DERHAL ANLARDI. MESELÂ BİR GÜN....
.... EVET BİR GÜN ÖĞLE PAYDOSUNDA ÇOK DAHA FENA BİRŞEY YAPMIŞTIM. KIZLARA CAKA SATMAĞA KALKTIM.
HAYDİ BÜTÜN KIZLAR TAHTARAVALLİNİN BİR TARAFINA BİNİN. BEN ÖBÜR TARAFINA BİNECEĞİM!
DEMEK Kİ SEN HEPİMİZ KADAR AĞIRSIN!..
GELECEK SAYIDA: UÇAN ÇOCUK YILANLARLA OYNUYOR!

SPOR HAFTASI

YAZAN: SULHİ GARAN

Uykunun Şartları ve Sabah Jimnastiği

Sağlam ve güzel bir vücuda sahip olmanın ilk şartı, beden eğitimidir.

Yataktan kalktıktan sonra jimnastiğe başlamak için evvelâ yumuşak hareketlerden işe girişerek adaleyi ısıtmak, bunu müteakip yavaş yavaş hem sürati, hem de, kol, bacak ve bedeni çalıştırmak icap eder. Bütün bir geceyi ılık yatakta ve yorgan altında geçiren bir kimsenin okula gitmek için alelacele fırlıyarak ayaküstü bir kahvaltı yapıp derhal sokağa çıkması katiyen doğru değildir.

Sıhhatli ve sağlam olmanın ilk şartı, kafi miktarda uykudur. Siz yaştaki küçüklerin her gece ortalama sekiz saat uyku uyuması lâzımdır.

Nasihat ve tavsiyelerimizi sıraya koymak gerekirse:

1 — Akşam, yatma saati hiç bir zaman 22 yi aşmamalıdır.

2 — Yemek üstüne koltuk, kanepe, yahut divana uzanarak kestirmek doğru değildir. Mühim olan husus, aynı saatte yemek yemek ve yemekten en az 2,5 sat sonra yatmaktır.

Yukarıda açıkladığımız gibi yatak yerine bir başka yerde uyuklamak, üstelik sizi oradan kaldırıp yatağınıza yatırmak için çene patlatan büyüklerinize rahatsızlık yükler.

3 — Sırtüstü yatmanızı çok alçak, yahut çok yüksek yastık kullanmanızı doğru bulmam. Normal bir yatış, hafif sağa doğru dönerek uzanmaktır. Sol tarafınıza meyledersiniz, o tarafta kalbinizin bulunması sebebiyle rahat edemez, korkulu rüyalar görür ve horlarsınız.

4 — Yatarken —bilhassa kış günlerinde— yorgana iyice sarılmanızı, bacaklarınızı germeden, kıvırmadan uzatmanızı tavsiye ederim.

5 — Soba yanmayan odada yatmanız, sağlığınız bakımından çok faydalıdır. Çünkü yanan soba bir müddet sonra söneceği cihetle, odanın harareti eksilecek. siz bidayetteki sıcak dolayısiyle açalıcağınız için, serinleyen hava soğuk almanıza ve tabii hasta olmanıza sebebiyet verecektir.

İşte, yukarıda saydığım şartlar dahilinde bir güzel uyku uyuduktan sonra sabahleyin yavaşça yataktan kalkacak, en azından on dakika kadar devam eden bir jimnastik faaliyetine girişmeyi müteakip, akşam yaptığınız gibi elinizi, yüzünüzü, hatta ayaklarınızı yıkıyacak ve giyindikten sonra kahvaltı için sofraya öyle oturacaksınız.

Allah ne verdiyse yedikten sonra yapacağınız iş, akşam yatmadan önce hazırladığınız okul çantanızı bir gözden geçirmektir.

Okula gidecek kitap, defter kalem, çizelge vesair lüzumlu geylerinizi kontrol ederek bunların tamam olduğunu gördükten sonra çantanızı koltuğunuzun altına alıp büyüklerinizin ellerini öperek «Allahaısmarladık» deyip evinizden ayrılınız.

SPOR TARİHİ

HAZIRLAYAN : TEVFİK ÜNSİ

İKİ PORTEKİZ MAÇI

Bundan tam 4 sene evvel, 25 Mart 1956 da, Milî Futbol Takımımız, Portekiz'in başşehri Lizbon'da, Portekiz Millî Takımına hiç yoktan 3-1 mağlûp olmuştu.

Portekizlilerle 1955 senesinde kadar hiç maç yapmamıştık. 18 Aralık 1955 de Avrupanın bir ucundaki bu memleketle ilk defa İstanbudla Mithatpaşa Stadında karşılaşmıştık. Takımımız sahaya şu şekidle çıkmıştı:

Turgay (Kaptan GS) — Mustafa (Karagücü)B. Ahmet (BJK) — Coşkun (GS) Naci (F B) M.Ali (FB) — Suat (GS) Lefter (FB) Recep (BJK) Metin (GS) Kadri (GS).

Futboclularımız ilk anlarda hiç oyunlarını bilmedikleri bu takım karşısında biraz bocaladı ise de sonradan açıldı ve güzel bir oyunla golleri sıraladı. Lefter Metin ve Nazmi bir birinden güzel gollerle takımımıza 3-1 rahat bir galibiyet kazandırdılar. Bu galibiyetten sonradan oyuna giren Beşiktaşlı Nazmi ile Nusretin de rolü oldu.

Millî Takımımız bu maçın karşılığını 3 ay sonra Lizbon'da yaptı, fakat bu defa netice tam aksi oldu, futbol takımımız 25 Mart 1956 daki bu maçı 3-1 kaybetti. Millî Takım sahaya şöyle çıkmıştı:

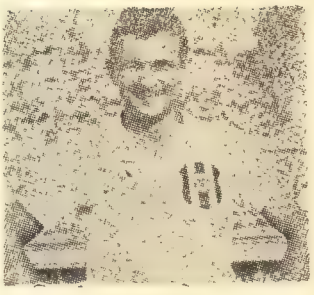

Nazmi'nin (BJK) Portekizlerle yaptığımız ilk maçtaki galibiyette büyük rolü vardı.

Turgay (Kaptan, GS) — Ali (GS) B. Ahmet (BJK), — Mustafa (Karagücü) Naci (FB) Nusret (BJK) İsfendiyar (GS) Coşkun (GS) Metin (GS) Kadri (GS) Lefter (FB).

Oyun içinde Nusret çıkarak Coşkun sol hafa geçti, onun yerine de Recep girdi. Fakat takımımız hiç de güzel bir oyun çıkaramadı. Bunun da sebebi aynı takımı İstanbulda kolay yenmemiz, ve yine rahat yeneceğimizi futbolcularımızın sanmaları idi. Karşı takıma gerektiği kadar ehemmiyet vermediler ve sadece İsfendiyarın attığı tek golle kaldılar ve sahadan 3-1 yenik ayrıldılar.

Küçükbey

TEFRİKA NO : 16

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— Oğlunuz Hayrettinden daha akıllı, daha güzel bir delikanlı. Çok da sakin ve çalışkan. Keşke dediğiniz gibi olsaydı. Fakat ne ben sözümden dönerim, ne de Cemile buna razı olur.

Tavla oyununa devam ettiler. Oyun bittikten sonra Binbaşı:

— Fakat, dedi. Kızımın arkadaşları içinde çok iyi kızlar var. Bunlardan birini oğlunuza beğendirebilirsek pek iyi olur. Bir kaçı ile biz çok yakından görüşürüz. Bize geldikleri zaman bir bahane ile birbirlerine gösterelim. Kısmetse olur. Ama her iki taraf da bunu bilmemeli

Sait Efendi cevap vermedi. Orhana ne söyliyeceğini düşünüyordu. Orhan gelir gelmez onun halinden anlamış ve gülümsemişti:

— Baba, iyi bir netice çıkmadı sanıyorum.

— Vallahi öyle Küçükbey. Cemile Hanım bu mahallede bir delikanlıya sözlü imiş. Ama isterseniz tanıdıkları kızları bir bahane le bize gösterecekler.

— Lüzumu yok baba.

Orhan Cemile için ümitlenmişti. Onun kendisiyle evlenmemesinden çok böyle sözünde duran ve gözü tok olan bir kızla evlenemediğine üzülüyordu. Artık o evde yaşamalarına imkân yoktu. Bunu kendisi istemediği gibi, arada böyle bir söz olduğu için Binbaşı da istemezdi.

Fakat adamcağız peşin para aldığı için onlara evinden çıkmalarını teklif edemedi. Orhan köşke dönmeği istiyordu. Bu iğreti hayatı yaşamakta bir sebep yoktu. Tavuklarını, kuşlarını, köpeğini, hatta Receb'in çocuklarını özlüyordu. Kendisini yaşlanmış, hatta ihtiyarlık düşüncelerine ermiş bir insan gibi görüyordu.

İşte o böyle müteessir bulunduğu bir günün gecesinde eve döndüğü zaman yemekten sonra Sait Efendi:

— Küçükbey, dedi. Bugün Binbaşı bana iki resim getirdi. Bunlar Cemile hanımın arkadaşları imiş. Binbaşıyı çok iyi tanıyan babaları iyi bir talip bulursa kendillrine haber vermelerini söylemiş.

Sait Efendi okuduğu kitabın içinden iki kız resmi çıkarttı:

— Biliyorum bunlar bizim işimize gelmez Küçükbey, dedi. Fakat adama karşı birşey söyliyemedim.

Orhan isteksiz bir hareketle resimleri aldı. Birisi ince yüzlü saçları örgülü okul kasketli bir kız. Arkasında:

«Kardeşim Cemileye Okul hatırası» diye yazılıydı. Kızın ismi de Suzan'dı.

Orhan onu bıraktı. Öteki resme dikkatle baktı. Silik bir resim. Birçok sene evvel çekilmiş. Onun arkasında birkaç satır yazılıydı ve altında bir resim bulunuyordu: Sevim.

Orhan resmi Sait Efendiye uzattı:

— Bu kızı tanıyor musun baba? dedi.

İhtiyar gözlüklerini taktı, baktı:

— Tanıyamadım Küçükbey dedi.

— Ben birisine benzettim gibi geldi de.

— Kime benzettiniz?

— Bizim Necmi Beyin kızı Sevime.

— Nereden olacak Küçükbey.

— Sen yine birşey söyleme Baba. Pazar günü Binbaşı yukarıya çıkarsa ben onunla konuşurum.

Iki gün sonra pazardı. Binbaşı tavlasını alıp yukarıya çıkmıştı. Bir aralık Sait Efendi bahsi açtı. Binbaşı Orhana:

— Resimleri nasıl buldunuz delikanlı? dedi.

— Güzel kızlar efendim.

— Hangisini daha çok beyendin?

— Aralarında bir tercih yaapmadım. Hem bunlar dört beş senelik resimler.

— Senin evlenmeğe niyetin varsa yeni resimlerini de istetir, buluruz delikanlı. Ben senden eminim. Bak açık söyliyeyim, kızım sözlü olmasaydı hiç düşünmeden sana verirdim. Okadar beyendim seni. Ama bu bu çocuklar da iyi kızlardır. Birisi uzaktan bizim hanımın akrabası olur.

— Hangisi?

— Şu zayıf, okul kıyafetiyle resmi çekilmiş kız. Zaten o-

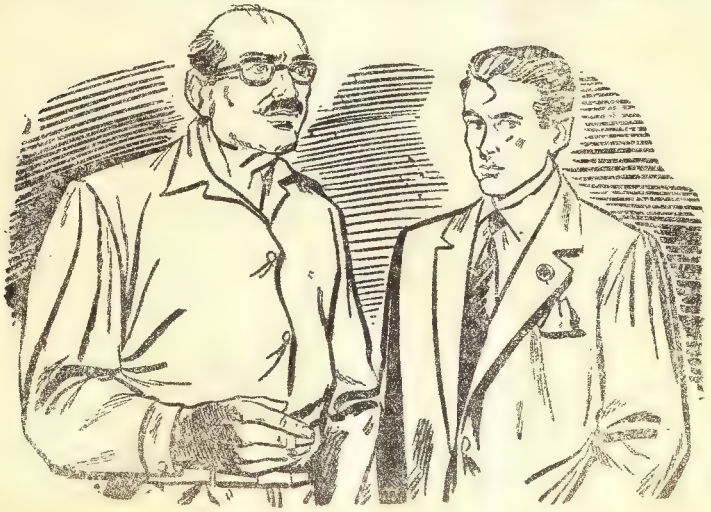

— Öyleyse, ben sizin hesabınıza göz koyarım onlara...

kuldan kalan resimlerdendir. Adı Sevim Şimdi görseniz inci gibi bir kız. Liseyi okuyamadı. Babasının pek vakti yok. Ama dikiş mektebini bitirdi. Bir köşkün yarısı onlarındır.

— Evlendirmek istiyorlar mı?

— İyi bir kısmet olursa kendilerine haber vermemi söylediler. Sizden ne kadar eminsem bu çocuktan da okadar eminim. Mahcup, kanaat sahibi terbiyeli bir kızdır. Hatta, bak açık konuşuyorum, pederiniz sizin evlenmlnizden bahsettiği zaman hemen onlara gittim. Bir baba oğul, dedim. Çocuğun istikbali parlak. Kusursuz bir genç. Eh, kızın da vakti geldi. Necmi benim silâh arkadaşımdır da. Karısı benim hanımın akrabası.

Orhan biraz düşündü:

— Herşey kısmete bağlı, dedi. Benim de hoşuma gitti bu hanım.

— Bir kere görün, sonra karar verirsiniz.

— Siz söyledikten sonra görmeğe ne lüzum var.

— Oyleyse ben sizin hesabınıza söz keserim onlarla.

— 14 —

Binbaşı hayırlı bir iş yaptığına inanan insanların sevinci içinde tavla oyunundan vazgeçmiş, Orhanla konuşuyordu. Orhan aldanmamıştı. Bu Sevim, koruda arkadaşlarıyla oynarken Orhanın sırtına vuran ve sonradan çok mahcup olan kızdı.

Sait Efendi bundan çok müteessir olmuştu. Binbaşı gidince geç vakitlere kadar bunu konuştular.

Tatil ayına girmişlerdi. Binbaşı harıl harıl onlara Sevimi methediyor, köşke giderek Necmi beyle konuştuğunu, arada kendisi olduğu için onların tahkikata lüzum görmediklerini anlatıyordu. Bu sırada Orhanla Sait Efendi köşke döndüler. Onlar ayrılırken Binbaşı:

— Bursadan dönüşte sakın başka bir ev aramayın diyordu. Malûm ya ortada bu mesele de var. Ayıp olur.

Sait Efendiyi Bursa kaplıcalarına götürmek bahanesiyle ayrılıp köşke gelmişlerdi. Orhan biraz neşelenmişti. Bazen o taraflara doğru gidiyor, gülleri bahane ederek Necmi Beye de uğrayor, Sevimi de görüyordu. Sevimde bir ağırlık vardı. Hatta Orhan ona bir iki defa otomobil gezmesi teklif ettiği zaman mahcup olmuş, ama reddetmişti.

(Devamı Gelecek Sayıda)

MAZİDEN İSTİKBALE DOLUDİZGİN...

ERTUĞRUL GAZİ

Kardeşlerim; Türk tarihinin eskiliğine, zenginliğine ve azametine en iyi örnek Söğüt'te 679 senedir yapılmakta olan bu muazzam merasimdir. Bu töreni görmek her Türk için bir iftihar sebebidir.

Osmanlı Devletini kuran Osman Gazinin babası, bugünkü Bilecik vilâyetinin Söğüt kazasında 1281 yılının 14 Eylülünde ölmüştür.

Dünyayı şimdilik bir kenara bırakalım, ama Türkiyede kaç kişi bu töreni biliyor? Kime anlattımsa:

— Osman Gazi'nin babası Ertuğrul adına yedi asırdanberi Söğüt'tl tören mi yapılıyor? Kazanlarla pilâv mı dağıtılıyor? Osmanlılar, Orta-Asya'dan göç eden Türklerin «Kayı» boyuna mı mensuplar? Onların torunları olan Karakeçili Aşireti hâlâ o havalide mi yaşıyorlar? Diye bir sürü sualler sordular.

Halbuki bu tören 1911 yılına kadar yedi asır aralıksız yapılmıştır. Harbler yüzünden 33 senelik fasıladan sonra Söğüt'lülerin şahsî gayretleri ile ve daha mükemmel olarak tekrardan yapılmaya başlanmıştır. Şimdi her yıl daha güzel, daha kalabalık, daha mânalı olarak kutlanıyor.

Birçok bayramlarımız var; ama hiçbiri bu kadar içten, heyecanla, bambaşka heyecanla kutlanamaz. Bu bayram Attilâ'ya, Kubilay'a, Cengiz Han'a, Gültekin'e, Orta-Asyadaki Türklere kadar uzanıyor. Ah bir Söğüt'e gidip de görseniz, kardeşlerim...

Şu anda, sizlere bu satırları yazarken, Ertuğrul Gazi Töreni tekrar zihnimde canlanıyor...

İşte, bakın!... Dağlardan kopup gelen şu atlılara bakın! Ellerinde kılıç, altlarında Orta-Asyadan gelen atlar var... En önde şanlı bayrağımız ve onun arkasında da Ertuğrul Gazinin yedi asırlık bayrağı.. Bu bayrak yedi asır önce burada dalgalanmış; sonra Asya, Afrika, Avrupada zaferler kazanmış...

Ertuğrul'un türbesi etrafında tekbir getirerek dolaşan Yörük atlıları, Karakeçeli aşiretinin erkekleri, onbinlerce halk, civar vilâyetlerden gelen köylülerle beraber şimdi Mehter Takımının çaldığı Ertuğrul Marşı'nı dinliyoruz.

Ertuğrul'un ocağında uyandın.
Şehitlerin kanlarile boyandın.
Nice düşman kalesine uzandın,
Selâm sana ey şanlı Türk bayrağı...
Çırpınarak dalgalanır kanadın.
Gölgende can vermek ister evlâdın,
Göksyüzüne çıkmak-mıdır muradın?
Selâm sana ey şanlı Türk bayrağı...

Ali Cülmüt SOYCAN

Dünyanın 4 Köşesinden

Niçin sağ elimizi kullanırız?

İtiraf edelim: bunun kat'i sebebini bilmiyoruz. Maamafih bu konuda birçok teori ileri sürülmüştür:

1 — Binlerce seneden beri ekseri anneler çocuklarını sağ kollarında taşırlar. Böylelikle çocuğun sağ eli, daha büyük bir hareket serbestîsine kavuşmuştur. Demek oluyor ki çocukta doğuştan mevcut olan sağ eli kullanmak, annenin itiyadından ileri gelmektedir.

2 — İnsanın kalbi soldadır. Bu sebepten ötürü vücudün iki yarısı eşit değildir. Sağ kol, daha fazla kanla beslenmekte, 1 sm. daha uzun olmakta, neticede de daha kuvvetli ve ağır olmaktadır.

Daha iyi beslenen sol beyin yarısı (sinir lifleri birbirlerini çaprazlarlar) sağ kolu daha enerjik şekilde kullanır.

Bu teorilerle diğerleri tezatlar gizlemektedir. Kalbleri sağlarında olan birçok kimseler buna rağmen solak olmayıp sağ ellerini kullanırlar.

Sayıları bütünün yüzde 4 ünü geçmeyen solakların sağ ellerini kullanmağa alıştırılmaları kabildir. Oyle olmakla beraber, sağ ellerinin zayıflığını ortadan kaldırmak mümkün olmamaktadır.

TARİH Yaprakları

YUNAN ORDUSUNUN TAARRUZU

23 Mart 1921'de İngilizlerin paraca silâh yardımı ile İzmiri işgal etmiş bulunan Yunan ordusu Anadolunun içlerine doğru istilâ hareketine başladı, o tarihte ordumuz, silâhımız yoktu, İstanbul işgal edilmiş vatanseverler Malta adasına sürülmüş, memleketin her tarafında baskı yapılmaktaydı. I. Dünya Savaşından yorgun çıkmış bulunan askerlerden bir kısmı yurtlarına yeni dönmüştü. Böyle olduğu halde Yunan ordusuna karşı yer yer karşı durmalar başladı. Esareti kabul edemiyen Türklerden bir kısmı eline geçen silâhla müdafaa yapıyor, çeteler kuruluyor ve yavaş yavaş millî ordunun ilk birlikleri ortaya çıkıyordu.

JÜL VERN'İN ÖLÜMÜ

Seyahat romanlarıyla, daha akla gelmiyen fennî buluşlarla romanlarını süsliyen, bütün dünyaca şöhret yapmış bulunan büyük Fransız yazarı Jül Vern 23 Mart 1905'te öldü.

EVLİYA ÇELEBİNİN DOĞUMU

25 Mart 1611'de asıl adı Hafız Mehmet Zıllî olan Evliya Çelebi doğmuştu. Hemen hemen Türkiyenin, yakın şarkın her tarafını dolaşmış ve Avrupa ve Rusyada birçok geziler yapmış bulunan Evliya Çelebi gezip gördüğü yerleri bir seyahatname halinde yazdı. Bugün tarih bahislerinde onun tesbit ettiği hakikatlerden çok faydalanılmaktadır.

EDİRNENİN SUKUTU

26 Mart 1914'te, Şükrü Paşa adında bir Türk komutanın savunduğu Edirne şehrimiz, her taraftan kuşatıldığı, açlık, silâhsızlık ve bulaşıcı hastalıklar son dereceyi bulduğu için sukut etti ve düşmanlarımızın eline düştü. Fakat Şükrü Paşanın yaptığı kahramanca müdafaa tarihe geçti ve düşmanlar bile onun kahramanlığını takdir ettiler.

Tavuk neden gıdaklar?

Hayvan psikoloğları uzun zaman bu soruyu cevaplandıramamışlardır. Birkaç senedenberi ise muamma aydınlanmıştır. Kümeslerimizin bu sakinleri, «Bankiva» denilen bir cinsin ahfadıdır. Bu kuşlar tropikal balta girmemiş ormanlarda yaşarlar, yumurtalarını yuvalarının içine yumurtlarlar, sonra hiç seslerini çıkarmadan biraz öteye uçarlardı. Orada ise gıdaklamağa başlıyarak bütün düşmanlarına yuvanın yerini belli etmemeğe çalışırlardı.

Kümes hayvanı olan tavuklar, yumurtlarken gıdaklamak itiyatlarını muhafaza etmişlerdir. Fakat nesiller boyunca uçma kabiliyetlerini ihmal etmiş olduklarından, yumurtladıkları yerden uzaklaşmamakta ve orada gıdaklamaktadırlar.

İlk tünel hangi şehirdedir ve yeraltı trenine bazı şehirlerde neden «Metro» da denilmektedir?

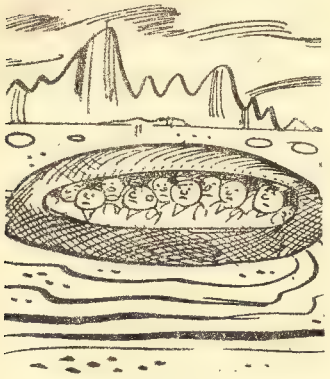

İlk tünel 1863 de Londra'da açılmıştır. Hat beş kilometre uzunluğundaydı ve Paddington ile Farringdon semtleri arasında uzanıyordu. Bu yeraltı trenlerinde o zamanlar buharlı lokomotiften faydalanılırdı. Tünelin tarihçesi asıl elektrikli vagonların 1890 da işletmesiyle başlamaktadır. Londra tünel ağının bugünkü uzunluğu 400 kilometre olup 277 istasyonu vardır. İkinci olarak Budapeşte şehri 1896 da bir tüneli işletmeye açmıştır. Onu, sıra ile Paris 1900, Berlin 1902, New York 1904, Hamburg 1912, Tokyo 1927 ve Moskova 1935 takip etmiştir. Paris yeraltı treninin ismi, «Chemin de fer mêtropolitain (başşehir demiryolu) yani kısaca «metro» dur.

Yazı ve Resim Yarışmamız

İKİNCİ ELEME BU HAFTA YAPILIYOR

Sevgili Okuyucularımız arasında büyük bir ilgi toplayan YAZI ve RESİM Yarışmamıza iştirak okadar çok olmuştur ki, gelen mektupların yalnız tasnifi haftalarca sürmüştür.

Evvelki hafta Küçük Jüri tarafından yapılan ilk elemede Büyük Jüri'ye sunulacak yazı ve resimler çok fazlası ayrılmış olduğundan ikinci bir eleme yapılması zarureti doğmuştur. Bu sebeple, gecikme bizden değil iştirakin fazlalığındandır.

Bu hafta yapılacak olan ikinci elemeden sonra seçilmiş olan yazı ve resimler BÜYÜK JÜRİ'ye sunulacak ve ancak netice ondan sonra ilân edilecektir.

Elimizde olmayan bu gecikmeden dolayı, okuyucularımızın bizi mazur göreceklerini biliyoruz.

Türk Çocuğu ve Temizlik

Müslümansa, eğer hâlis müslüman,
Türk çocuğu temiz olur, her zaman!...
"Temizlik, îmandan gelir." demişler,
"Her Türk, bunu, böyle bilir." demişler!...

Sen de ceddin gibi temiz ol, yavrum!
Tertipte, düzende titiz ol yavrum!...
Böyle olanları beğenir herkes,
Çıkamaz "Kirli" den îmanlı bir ses!...

Temizliği bize emreder Kur'ân,
Kirliğinin dostudur, bil ki, kör Şeytan!...
Temizin elinden tutarmış Allah,
Temiz yat, temiz kalk: Her akşam, sabah!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

1 — RAMAZAN ŞİİRLERİ
2 — EYÜP SULTAN'I ZİYARET

Güzel şiirlerini dergimizde okuduğunuz Öğretmen ve Muharrir F. Cemâl Oğuz Öcal'ın bu eserlerinin birincisi 150, ikincisi 50 kuruştur.

İsteme Adresi :
Sofular Yokuşu No: 20
Eyüp — İstanbul

Civciv niçin yumurtanın içinde boğulmaz?

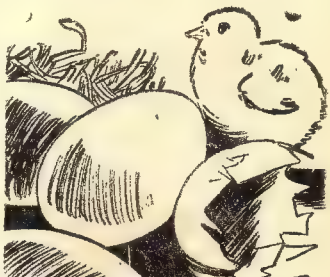

Kuluçkanın daha ikinci gününde rüşeymin dışında, yumurtanın kabuğunun berisinden oksijen çekip karbon dioksiti berteraf etmekle vazifeli iki organ teşekkül etmektedir. Demek oluyor ki yumurtanın kabuğu hava geçirir ve kuluçka müddeti zarfında mesamatı gitgide daha genişler. Yumurta kabuğunun üzerine tırnak cilâsı sürülecek olsa civciv şüphesiz boğulurdu. Yumurtanın üzerinin fazla pislenmesi de aynı tesiri vücude getirebilir.

EĞLENCE BİLMECE

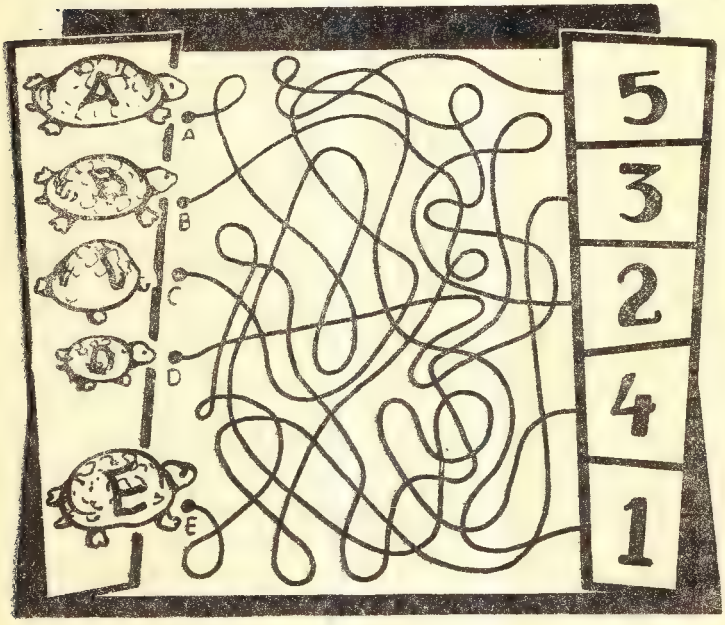

Sol köşedeki beş kaplumbağa yolutakip ederek, karşıya geçmek istiyorlar. Acaba gidecekleri yolu gözden geçirerek, karşıdaki hangi numarayı, hangi kaplumbağanın gireceğini bulabilir misiniz?

(Meselenin halli karşı sayfada)

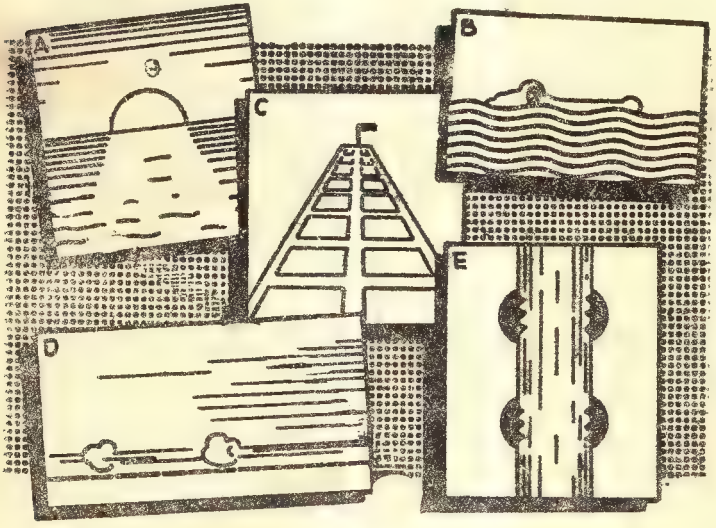

Yukarda muhtelif resimler görüyorsunuz. Ressam bunları yaparken daha ziyade ifadeye ehemmiyet vermiş. Resimlere dikkatle bakınız. Bunlar size neyi ifade ediyor? Dikkat ediniz, herhalde bulacaksınız. Şayet bulamazsanız karşı sayfaya bakınız.

(Meselenin Halli Karşı Sayfada)

AFERİN!

Öğretmen:

— Söyle bakalım: Öğretmen birşey sorunca çocuklar ne cevap verirler?

— Bilmiyorum, efendim.

— Aferin, doğru söyledin.

ACAYİP!

— Ne oldu? Bu sabah keyfin yok.

— Ceketimin arkasını önüne giymişim. Şimdi mektebe mi gideceğim, yoksa eve mi döneceğim, kestiremiyorum.

YUMURTA

— Çok küçük bir piliç istiyorum. Ne kadar küçük olursa o kadar iyi...

— Öyleyse, en iyisi bir yumurta alın, bayım!

BİTMEMİŞ

— Balıkların suyunu değiştirdin mi?

— Hayır! Daha dün koyduğumuz suyu bitirmemişler anne.

KISA, UZUN

Öğretmen — Senenin en kısa ve en uzun günleri ne zamandır?

— En kısa günü tatilin son günü, en uzun günü de okulun açıldığı ilk gündür efendim!

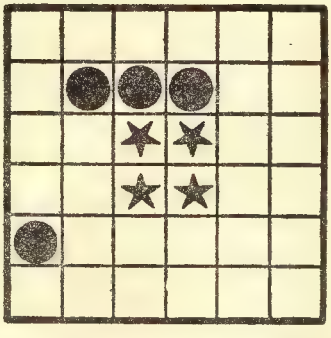

Şekilde gördüğünüz 4 yıldız ve dört yuvarlağı şekilde dört eşit parçaya ayırınız; her bölümde bir yıldız ile bir yuvarlak bulunsun.

(Halli Karşı Sayfada)

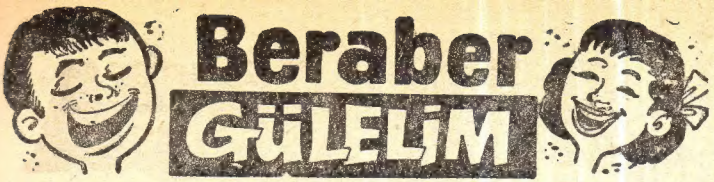

RESİM DERSİNDE

Öğretmen çocuklara, elinde sepet bulunan küçük bir çocukla bir köpeğin resmini yapmalarını söylemişti.

Dersin sonunda Yavuz resim kâğıdını öğretmene bomboş verdi.

Öğretmen — Bu ne? diye sordu. Çocukla köpek nerede?

— Efendim, köpek çocuğun elindeki sepeti kaptı kaçtı, çocuk ta köpeği kovalamak için ormana daldı. İkisi de gözden kayboldular.

DOĞRU

Kunduracı — Bir ayakkabı yapılıp bittikten sonra en son içine ne konur?

Çırak — Ayaklar konur, usta.

ISLANMIŞ

— Şemsiyem olduğu halde geçen gece yağmurda sırsıklam ıslandım.

— Niçin Şemsiye delik miydi?

— Hayır evde unutmuştum!

KİMMİŞ?

— Niçin böyle koşuyorsun?

— İki çocuk kavga ediyor da onları ayırmak için koşuyorum.

— Kim bunlar?

— Biri ben, biri de arkamda beni kovalıyan çocuk.

BULUNMUŞ

— O şemsiyeyi nereye götürüyorsun?

— Eve. Sokakta buldum da.

— Niçin «kaybolmuş eşya» dairesine götür müyorsun?

— Bu kaybolmuş değil ki, bulunmuş birşey.

JİLETLE Mİ?

Küçük Çetin büyük babasının saçsız başına bakarak şöyle sordu:

— Büyük baba, siz saçlarınızı her gün jiletle mi tarıyorsunuz?

İNAT

Ahmet — Ben ayakkabıları mı öyle parlatıyorum ki içinde yüzümü görüyorum.

Mehmet — O birşey mi! Ben öyle parlatıyorum ki içinde ayaklarımı görüyorum.

BİLMECE

Bir yumurta üç dakikada kaynarsa, dokuz yumurta kaç dakikada kaynar?

Cevap — Yine üç dakikada. Çünkü dokuzu da aynı kap içinde ve aynı zamanda kaynatılır!

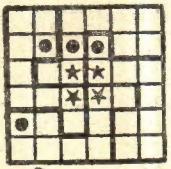

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI : 1960-12 CİLT : 7
23 MART 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul

Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

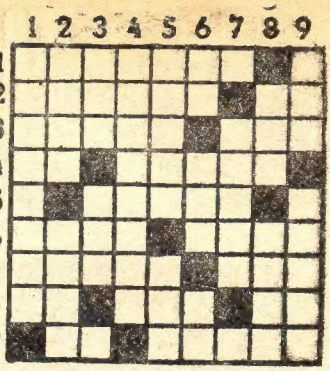

Yukardan aşağı doğru:

1 — Bir çeşit şeker. 2 — Aydınlık, iskambil kâğıtlarından biri. 3 — Tersi kapılarda bulunur, defa. 4 — Arı besleme san'atı. 5 — Birinin yerine iş yapan, çivi. 6 — Bir çalgı, sür'at, bir soru. 7 — Gümrük vergisi verilmeden memlekete sokulan veya çıkarılan mal. 8 — Bir gün evvelsi, bir iskambil oyunu. 9 — İçi boş, bir Rum ismi.

Soldan sağa doğru :

1 — Yol gösteren. 2 — Göçebe halinde yaşıyan kabile, bir nota. 3 — Yiyecek, pas. 4 — Beyaz, acun. 5 — Bir silâh. 6 — Amaç, mektubu kucaklıyan. 7 — Lüzumlu, engel. 8 — Tok değil, kılıç kılıfı, bir nota. 9 — Yılın on ikide biri, doktor.

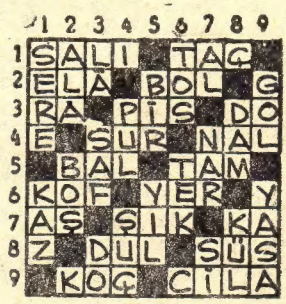

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN HALLİ

KARŞI SAYFADAKİ MESELENİN HALLİ

A : 4.
B : 3.
C : 1.
D : 5.
E : 2.

A. Güneş batıyor.
B. Timsah gölde yüzüyor.
C. Bir binanın alttan görünüşü
D. Süratle geçen otomobilin geride bıraktığı toz bulutu.
E. Ayı ağaca tırmanıyor.

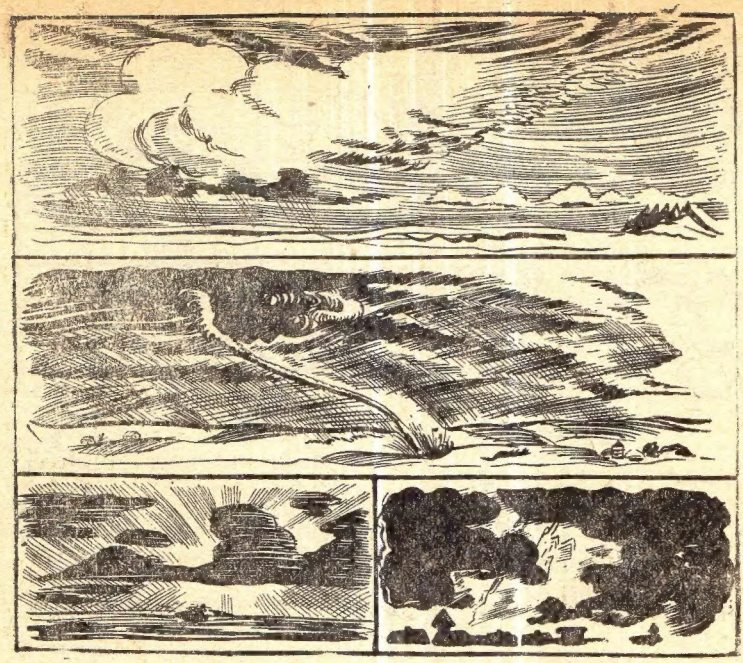

Bulutlar ve rüzgârlar önemli hava işaretleridir.

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

HAVA

Hava etrafımızdaki boşluğu dolduran bir nevi gazdır. Soğuk, sıcak, kuru, nemli sakin veya fırtınalı olabilir. Havanın insan ihtiyaçları üzerinde büyük tesirleri vardır. Giyimlerini, yiyeceklerini ve evlerini havaya göre ayarlarlar. İklim, aynı yerde havanın yıl ve yıl gösterdiği şekildir.

Güneş, hava, rutubet, toz da yer yüzünün hareketi kadar iklimin meydana gelişine tesir ederler. Yeryüzü güneşten ışık ve sıcaklık alır. Yeryüzü yuvarlağının hareketi ve güneş etrafındaki dönüşü, güneş ışıklarının yer yüzüne düşüş şeklini ve miktarını devamlı olarak değiştirir. Gece, gündüz ve iklimlerin hava üzerinde büyük tesirleri vardır.

Güneş ışıkları, toprağa çarptıkları zaman, havayı ve çarptıkları yeri ısıtırlar. Isınan hava yükselir, soğuk hava onun yerini alır. Havanın bu hareketi rüzgârları meydana getirir. Gök yüzünün üst katlarında sıcak hava içinde küçük su damlacıkları vardır. Bunlar soğurlar. Sıcak hava yükseldikçe bunlarda ha çok soğur ve damlalar halinde toplanırlar. Böylece bulutlar meydana gelir.

Bulutlar ve rüzgârlar önemli hava işaretleridirler. Alçaktaki beyaz bir buluta, kumulo bulutu denir. Kara bulutlar yağmur getiren nimbus bulutlarıdır. Yükseklerdeki bir süpürge sopasına veya at kuyruğuna benzeyen bulut rüzgâr getiren bulutlardır.

Bulut yığınlarındaki buhar damlacıkları ağırlaşınca yağmur olarak toprağa düşerler. Eğer toprağın kabul edebileceğinden fazla yağmur düşerse o zaman seller meydana gelir.

Yağmur durduktan hemen sonra güneş doğarsa, toprak kurur. Yağmur sularından ısınanlar buhar halinde yükselirler. Buna buharlaşma denir. Havada daima su buharı bulunur. Sıcak hava soğuk havadan daha çok su buharı tutar. Havadaki su buharı miktarına rutubet adı verilir.

Bazan havadaki su buharı kâfi derecede yükseklere taşınamaz, hemen aşağılarda toprağa çok yakın tabakalarda küçük damlacıklar halinde toplanırlar. Buna sis adı verilir.

Akşamları ve geceleri, su damlaları çimenler ve çiçekler üzerin çökerler. Bu damlalara çiğ adı verilir. Güneş ışığında çiğ derhal erir. Çok soğuk havada çiğ damlaları donar, kristaller haline gelir. Buna da don adı verilir.

Yaz günlerinde bazan yağmur yağar, sonra henüz çıkan birrüzgâr tarafından tutulur yükseklere, soğuk hava tabakalarına çıkarılır. Burada yağmur damlaları donar. Tekrar düştükleri zaman buz topcukları halindedir. Dolu denen bu damlalar havayı soğuturlar.

PUL Köşesi

KARA HARP OKULU 125. YILI HATIRA SERİSİ

Posta İdaresi 28.2.1960 günü, Kara Harp Okulunun 125. yıl dönümü münasebetiyle iki puldan ibaret yeni bir pul serisini tedavüle çıkarmış bulunuyor.

Pullardan biri 30 kuruşluktur, kılıçlı bir kompozisyonu göstermektedir. Sarı ve kırmızı renklerde olan bu puldan 2 milyon basılmıştır.

İkinci pul sarı, tuğla rengi ve pembe olarak üç renkli ve 40 kuruş kıymetinde, 1 milyon tirajlıdır.

Klişecilik ve Matbaacılık A.Ş. Matbasında ellişer pulluk tabakalar halinde bastırılan bu pullar 31.12.1961 tarihine kadar postada kullanılacaktır. 40 kuruşluk pulda bir meşale resmi ortasında bir süngü görülmektedir. Uzunsu basılan bu pullardan koleksiyon meraklısı okuyucularımızın hemen tedarik etmelerini tavsiye ederiz.

YAMAN İZCİ VE KABASAKAL AMCA

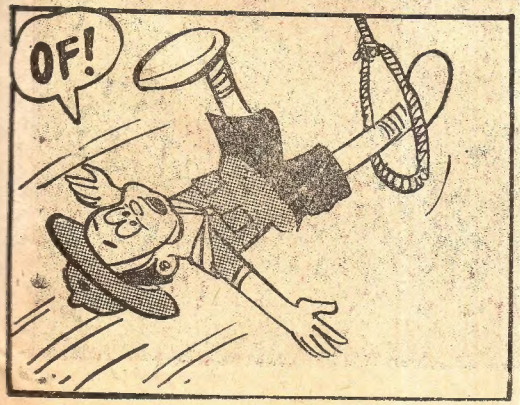

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

— Ahmet, gene ne yaramazlıklar yapıyorsun?..